

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **V. H.**, bytem H. 99, V. T., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, o **přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 2. 11. 2011, č.j. X, ve věci odnětí invalidního důchodu,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalované ze dne 2. 11. 2011, č.j. X , **se ruší** a věc **se v r a c í** žalované k dalšímu řízení.

II. Žalobci se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou soudu dne 12. 12. 2011 žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí, protože nebyl objektivně zjištěn skutkový stav a navíc je rozhodnutí nepřezkoumatelné, protože se dostatečně nevypořádalo v odůvodnění s návrhy a námitkami účastníka řízení a jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Soud si vyžádal přezkoumání zdravotního stavu žalobce a doložení posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále i „MPSV“) v Hradci Králové.

Protože ve správním řízení došlo k rozdílnému hodnocení žalobce posudkovými orgány OSSZ (zde mu byla invalidita přiznána) a ČSSZ (kde mu byla odebrána), žalobce byl uznán těžce zdravotně postiženým, mimo problémy s páteří má žalobce ještě urologické problémy a posudek byl podán podle nesprávné právní úpravy, vyžádal soud doplňující posudek. Podle tohoto posudku PK MPSV v Hradci Králové, jemuž bylo zasláno i vyjádření s podrobnou argumentací posudkové lékařky MUDr. M. B. (která invaliditu u žalobce shledala v řízení u OSSZ), žalobce nebyl shledán invalidní.

Žalobce navrhl jako důkaz posudek jiné PK MPSV a protože se posudek PK MPSV v Hradci Králové ani po doplnění nezabýval obdobím od listopadu 2009, vyžádal soud srovnávací posudek PK MPSV v Brně. Podle tohoto posudku ze dne 20. 7. 2012 byl žalobce shledán jako invalidní od 1. 1. 2010, a to v prvním stupni. Posudek je velmi podrobně a přesvědčivě odůvodněn. Podle posudkového hodnocení trpí potížemi se zády žalobce asi 15 let, s akcentací od roku 2007, od kdy byla přítomna lehká kořenová symptomatologie, poté bolesti kolísající intenzity přetrvávají, absentují vnější známky motorického či senzitivního postižení nervových kořenů či jiných podstatných neurologických komplikací. Podle názoru komise se v případě žalobce jedná o specifický případ, který je podle posudkových kritérií hraniční mezi nepřiznáním invalidity a přiznáním invalidity prvního stupně. Během dosavadních posuzování invalidity žalobce není sporu o tom, že žalobcovy potíže jsou kvalifikovány podle kapitoly XIII oddílu E položky 1 písm. b) nebo c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudková komise ve složení z lékařů s neurologickou atestací vycházela především z morfologických nálezů v oblasti bederní páteře, které jsou velmi závažné a ze kterých jasně vyplývá příčina vertebrogenních obtíží. Z dokumentace vyplývá progresivní nepříznivý morfologický nálezu v průběhu času. Ačkoli stav dosud nevedl k podstatnějším neurologickým komplikacím, žalobce je jimi trvale a ve zvýšené míře ohrožen. Z popsání anatomického nálezu je spíše překvapující, že podstatná neurologická patologie absentuje. Z nálezů vyplývá potřeba přísně dodržovat režim vertebropatů a diskopatů. Omezení závažným způsobem snižují celkovou výkonnost a omezují běžné denní aktivity až značně. V případě nepřiznání invalidity by byl žalobce s poměrně striktním pracovním omezením velmi obtížně zaměstnatelný. Pokud by žalobce byl zaměstnán tak, že by tento režim porušoval, lze důvodně předpokládat zvýšenou pracovní neschopnost a reálnou možnost progresivních anatomických změn v bederním úseku páteře, což by v budoucnu mohlo způsobit další poškození zdraví a vést k invaliditě stupně vyššího, než posudková komise navrhuje. Přiznání invalidity I. stupně poskytne žalobci zvýšenou možnost získat zaměstnání s akceptací individuálních úlev a možnosti částečně individuálně voleného pracovního režimu. Žalobce by tak byl schopen bez zvýšeného rizika poškození zdravotního stavu vykonávat některá manuální povolání. Ve svém oboru tesaře - stolaře je schopen vykonávat práce v dílně u stolu, ale není schopen např. přenášet těžší břemena, pracovat ve výškách apod. Hlavní argument pro přiznání invalidity I. stupně tedy posudková komise spatřovala v nutnosti dodržovat přísně režim vertebropatů a diskopatů při

patologových nálezech zjištěných zobrazovacími metodami, která závažným způsobem snižují celkovou výkonnost a vedou k omezení denních aktivit, v některých oblastech až ke značnému omezení.

Krajský soud provedeným řízením a dokazováním vzal za prokázané, že žalovaná napadeným rozhodnutím v rámci námitkového řízení odňala žalobci invalidní důchod s odůvodněním, že sice podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc ze dne 24. 5. 2011 žalobce byl invalidní v I. stupni, ale podle posudku lékaře žalované v námitkovém řízení bylo zjištěno, že šlo o nadhodnocení a žalobce není invalidní. Proto mu žalovaná napadeným rozhodnutím od 10. 11. 2011 odňala invalidní důchod pro invaliditu I. stupně. Toto posouzení posudkového lékaře žalované potvrdila v soudním řízení správním i Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové posudkem ze dne 1. 3. 2012 ve znění jeho doplnění ze dne 18. 5. 2012.

Dále soud vzal ze srovnávacího posudku PK MPSV v Brně ze dne 20. 7. 2012 za prokázané, že u žalobce se k datu vydání napadeného rozhodnutí a již od 1. 1. 2010 jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byl bolestivý syndrom se středně těžkým funkčním postižením podle kapitoly XIII oddílu E položky 1c přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pokles pracovní schopnosti vyhodnotila posudková komise o 35 %, tj. středem vyhláškou stanoveného rozmezí.

Uvedená skutková zjištění soud opírá o listinné důkazy, a to napadené rozhodnutí žalované, správní spis a posudky Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí s pracovištěm v Hradci Králové ze dne 1. 3. 2012 ve znění jeho doplnění ze dne 18. 5. 2012. Rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí soudu byl posudek PK MPSV v Brně ze dne 20. 7. 2012, který podrobně, vyčerpávajícím způsobem a zcela přesvědčivě zdůvodnil své posouzení.

Po provedeném řízení krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Přezkoumává-li krajský soud správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Proto v tomto řízení byly vypracovány posudky Posudkovými komisemi MPSV v Hradci Králové a v Brně. Krajský soud nenalezl v posudku PK MPSV v Brně žádné vady, rozpory, nejasnosti ani nic, co by vzbuzovalo pochybnosti, a pro své rozhodnutí závěr tohoto posudku převzal.

K tomuto postupu soud vedly mimo kvality posudku spočívající v jeho úplnosti a přesvědčivosti ještě další důvody. Prvým z nich je užití zásady *in dubio pro libertate* (v pochybnostech ve prospěch jednotlivce), resp. *in dubio pro mitius* (v pochybnostech mírněji). Jak uvedla Posudková komise MPSV v Brně, u žalobce jde o specifický hraniční případ. V takovém případě posudková komise (možná implicitně) správně a ústavně konformně užila zásady *in dubio pro libertate*.

Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 27. 4. 2010, sp. zn. III.ÚS 542/09 (č. N 93/57 SbNU 221, <http://nalus.usoud.cz>), bodu 23 *je-li k dispozici více výkladů veřejnoprávní normy, je třeba volit ten, který vůbec, resp. co nejméně zasahuje do toho kterého základního práva či svobody. Tento princip in dubio pro libertate plyne přímo z ústavního pořádku (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky nebo čl. 2 odst. 3 a čl. 4 Listiny a viz i menšinový názor soudců Nejvyššího správního soudu publikovaný ke stanovisku č. 215/2004 Sb. NSS). Jde o strukturální princip liberálně demokratického státu, vyjadřující prioritu jednotlivce a jeho svobody před státem (viz např. nálezy sp. zn. I. ÚS 512/02 ze dne 20. 11. 2002 nebo I. ÚS 557/05 ze dne 24. 7. 2007, Sb. n. u., svazek 28, nález č. 143, svazek 46, nález č. 116). Pravidlo in dubio pro libertate je vyjadřováno uplatňováním různých maxim ve všech oblastech veřejného práva. Má např. podobu pravidla in dubio mitius (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 666/02) nebo pravidla in dubio pro reo (např. nález sp. zn. IV. ÚS 57/94 ze dne 15. 12. 1994, Sb. n. u., svazek 2, nález č. 62).*

Druhým důvodem je skutečnost, že soud je vázán nikoli vyhláškou, ale zákonem. Podle čl. 95 odst. 1 Ústavy České republiky (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.) *soudce je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou.*

Podpůrným důvodem je zásada materiálního rozhodování, tj. nikoli nepřipustně formalistického, ale podle podstaty věci a užití teleologické metody interpretace právních předpisů. Smyslem a účelem zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, včetně jeho novel, a vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, je posoudit skutečnou pracovní schopnost pojištěnců ve vztahu ke zdravotnímu postižení.

Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,

- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Podle § 2 odst. 3 poslední věta téže vyhlášky za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Jestliže u žalobce bylo prokázáno, že k datu napadeného rozhodnutí a již od 1. 1. 2010 docházelo k poklesu pracovní schopnosti žalobce o 35 %, je nutno žalobce k datu napadeného rozhodnutí považovat za invalidního v prvním stupni, a to od 1. 1. 2010.

Krajský soud proto zrušil rozhodnutí žalované pro vady řízení, neboť žalovaná si ve správním řízení neopatřila důkazy v takovém rozsahu, aby byl prokázán skutečný stav věci. Současně krajský soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Žalovaná znovu ve věci rozhodne, přičemž bude vycházet z právního názoru krajského soudu, že žalobce je invalidní v prvním stupni od 1. 1. 2010.

Žalobci soud náhradu nákladů nepřiznal, protože žádné nepožadoval a výslovně se jich vzdal a žalovaná podle § 60 odst. 2 s. ř. s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení usnesení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem

lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 7. 8. 2012

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně